

JP „Palić – Ludaš”
Kanjiški put 17a
24413 Palić
Tel. 024 753 121
office@palic-ludas.rs

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja
zaštićenim područjem
Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“
za 2019. godinu

1. Uvod

U skladu sa članom 54 Zakona o zaštiti prirode („Sl. glasnik RS“, br. 36/09, 88/10 i 91/10 – ispr. i 14/2016 i 95/2018 – dr. zakon) i članom 10 Odluke o proglašenju zaštićenog područja Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ („Službeni list Grada Subotice“ br. 15/13 i 17/13-ispravka), upravljač zaštićenog područja izveštava o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za 2019. godinu nadležnu lokalnu samoupravu – Grad Suboticu – koja je i donela akt o zaštiti područja. Za predmetni program je izdato Rešenje o davanju saglasnosti na Godišnji program upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjak na Paliću“ za 2019. godinu (Saglasnost broj: II-501-338/2018 od 27.03.2019. godine); kao i Rešenje o davanju saglasnosti na Prvu izmenu godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjak na Paliću“ za 2019. godinu (Saglasnost broj: II-08/1-501-338/2018-1 od 07.05.2019. godine)

2. Ciljevi zaštite, očuvanja, unapređenja i održivog korišćenja zaštićenog područja

Glavni ciljevi i zadaci određeni su Planom upravljanja ovim zaštićenim područjem i prema do sada realizovanim aktivnostima datim u Izveštaju o ostvarenju programa upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ prethodne godine:

- Nastavak razvijanja baze podataka u funkciji upravljanja, korišćenja i praćenja stanja u cilju definisanja i realizacije projekata aktivne zaštite prirode i očuvanja zaštićenog područja, uz kontinualno razvijanje GIS;
- Razvijanje i unapređivanje čuvarske službe ;
- Sprovodenje mera aktivne zaštite prirode (orezivanje, sprečavanje bolesti, lečenje, zamena propalih stabala i sl.)
- Smanjivanje antropogenog pritiska (kontrola aktivnosti u zaštićenom području);
- Unapređenja prirodnih i stvorenih vrednosti (redovne mere nege);
- Praćenja stanja prirodnih i stvorenih vrednosti;
- Razvijanje različitih oblika prezentacije prirodnih vrednosti područja, edukativnih, rekreativnih, eko – i etno turističkih sadržaja u cilju razvoja održivog korišćenja i sufinansiranja zaštite prirode;
- Rad na edukaciji lokalnog stanovništva i korisnika zaštićenog područja o značaju očuvanja prirodnih vrednosti i uvođenju održivih vidova korišćenja zaštićenog područja u poljoprivredi i turizmu;
- Uklapanje u mrežu ekoloških koridora.

3. Zaštita, održavanje, praćenje stanja i unapređenje prirodnih i stvorenih vrednosti

Prioritetne mere i aktivnosti na upravljanju prirodnim vrednostima

Čuvarska služba

Čuvanje i nadzor u zaštićenom području Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ je kontinuirani zadatak u cilju preventivne zaštite prirodnih vrednosti, a u skladu sa

članom 109. i 110. Zakona o zaštiti prirode („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 91/10 – ispr. i 14/2016 i 95/2018 – dr. zakon). Sprovodila ga je čuarska služba zaštićenih područja.

Čuarska služba je tokom godine u kontinuitetu nadgledala sprovođenje režima zaštite prirodnih vrednosti, namenu i korišćenje površina od strane svih korisnika prostora, kao i posetilaca kroz redovan obilazak područja. Svakodnevno je bila uključena u sve aktivnosti upravljača, u smislu nadgledanja aktivnosti orezivanja i vađenja stabala, kao i identifikovanja eventualnih značajnih staništa, zbog kojih su navedeni radovi obustavljeni i odlagani. Čuarska služba je kontinuirano izveštavala stručnu službu kroz terenski dnevnik, a stručna služba je pratila stanje. Tokom godine nije podneta nijedna prijava nadležnoj inspekciji, kao ni prijava za pokretanje prekršajnog postupka.

Održavanje

Rad stručnih službi na izradi i sprovođenju upravljačkih dokumenata

Realizovano je sledeće:

- izrada Izveštaja o ostvarivanju Programa upravljanja za 2019. godinu;
- izrada Programa upravljanja za 2020. godinu (u skladu sa Rešenjem o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj: 03-2980/2 od 24.10.2019. godine);
- izrada Plana upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za period 2020 – 2024. godine (u skladu sa Rešenjem o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj: 03-1051/2 od 07.05.2019. godine i Mišljenjem Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode na ugrađenost uslova zaštite prirode na Plan upravljanja – rešenje broj: 03-3623/2 od 27.12.2019. godine)
- planiranje mera aktivne zaštite prirode – sva stabla su snimljena i podaci uneti u odgovarajući dnevnik; sada za svako stablo (jedinku) postoji program/predložene mere za sanaciju (lečenje, održavanje i sl.)
- Izrađena je bioekološka osnova stabala u okviru Spomenika prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“

Aktivnosti i radovi na obeležavanju

Tokom godine nije bilo potrebe za dodatnim obeležavanjem zaštićenog područja, budući da je obeležavanje, u skladu sa važećim propisima, realizovano tokom 2014. godine. Informativne table, koje su tokom godine izvaljene, ili oštećene – vraćene su na mesto nakon obavljenе popravke.

Održavanje javne zelene površine i upravljanje otpadom

Održavanje javne zelene površine, koju čine katastarske parcele pod zaštitom, odvijalo se tokom 2019. godine prema *Godišnjem Programu održavanja čistoće na površinama javne namene na zaštićenom području i Godišnjem Programu održavanja javnih zelenih površina na površinama javne namene na zaštićenom području* u skladu sa Odlukom o održavanju čistoće na površinama javne namene („Službeni list Grada Subotice“ br. 5/2018) i Odlukom o održavanju javnih zelenih površina („Sl. list grada Subotice“, br. 45/2014 i 53/2016)). Čuarska služba je nadzirala sprovođenje aktivnosti, a stručna služba je koordinisala

realizaciju programa. S obzirom da je zaštićeno područje srazmerno male površine, i dalje je evidentno da se pojavljuje veliki broj ilegalnih odlagališta smeća. Male deponije su, uglavnom, sporadične i čuarska služba ih evidentira na prostoru Trga „Mađar Lasla“. Stanovništvo ulica u kojima su hrastovi, uredno odlaže smeće u za to predviđene kante i kontejnere. Pojedinci početkom proleća i krajem jeseni spaljuju biomasu ispred svojih kuća, a čuarska služba ih uredno obaveštava o tom da su navedene aktivnosti nedozvoljene po više osnova. Do sada nije dostavljana prijava nadležnoj inspekciji, ili pokretan zahtev za prekršajnim postupkom za fizička lica, jer se za naredni period i dalje planira uređenje kompostišta – prostora gde bi lokalno stanovništvo moglo kontrolisano da odlaže biomasu, u skladu sa važećim propisima. Za sada je navedeno samo u planu, a najveću bojazan upravljač ima od moguće zloupotrebe kompostišta (deponovanje teško razgradivog otpada – plastike, stakla i sl.). Potrebno je da se nađe mehanizam kontrole, budući da čuarska služba može samo u određenim periodima da obilazi ovo zaštićeno područje, tačnije, ne može da se realizuje kontinualna kontrola.

Tokom avgusta su demolirane klupe – izlomljene su daske – na dečijem igralištu koje se nalazi na ovom zaštićenom području. Upravljač je zamenio daske i klupe su sada funkcionalne.

Prezentacija zaštićenog područja

Prezentacija prirodnih vrednosti područja

Planirane aktivnosti za 2019. godinu nisu realizovane. Nije postavljen planirani „hotel za insekte“, kao ni tabla (info - pano) o prirodnim vrednostima Spomenika prirode na Trgu „Lasla Mađara“. Osnovni razlog zbog kog navedeno nije realizovano, je nedovoljan broj stručnih saradnika na poslovima praćenja, unapređenja i razvoja zaštićenog područja, kao i to što je doneta odluka da se navedeno postavi, tek kada se uklone invazivne vrste iz zaštićenog područja (u skladu sa Planom za uklanjanje), kao i da se realizuje ozelenjavanje. „Hotel za insekte“ je fizički izrađen i deponovan u magacin upravljača u dvorištu Vizitorskog centra „Ludaš“.

Nastavak razvoja i unapređenja baze podataka (katastar, GIS i dr.)

Nastavljeno je sa unosom podataka u bazu koja se odnosi na sprovođenje režima i mera zaštite i unapređivanja. U cilju efikasnijeg praćenja delatnosti čuarske službe, kao i adekvatnog planiranja obilaska terena i izvršenja ostalih radnih zadataka, nastavila je sa radom i baza podataka za sva zaštićena područja kojima upravlja JP „Palić–Ludaš“ u vidu čuvanja svih relevantnih podataka (baza lokacija, baza fotografija).

Baza je i ove godine dopunjena velikim brojem fotografija zaštićenog područja, retkih i ugroženih vrsta. Konkretnih elemenata za prijavu nadležnoj inspekciji nije bilo. Nije podneta nijedna prekršajna prijava, kao ni prijava nadležnoj inspekciji. GPS – oprema, kojom Upravljač raspolaže, je povećala kvalitet postojeće baze podataka, jer se sada, osim fotografija, zapažanja i drugih relevantnih podataka, unose i tačne geografske koordinate mesta na kome se nalazi populacije retkih vrsta, kao i veličina populacije i njen prostorni raspored. Nastavljena je praksa povezivanja terenskih beleški čuvara (terenski dnevnik), terenske prijave, prijave Inspekciji, fotografija nedozvoljene aktivnosti i tačnih koordinata mesta (stepena zaštite) na kom se desila predmetna nedozvoljena aktivnost u jednu celinu. Pokazalo se da to značajno povećava kvalitet rada i ubrzava tok procedure. Problem za unapređivanje ove funkcije je, svakako, nedovoljan broj kadrova odgovarajuće stručne spreme, nedovoljnog broja stručnog ljudstva za obradu ovih podataka i nedovoljna

frekvencija izlazaka na teren u funkciji monitoringa (zbog drugih obaveza).

Baza se pokazala kao vrlo korisna, s obzirom da su svi elementi koji su nam neophodni za pripremu realizacije odluke o naknadama, uneti. Konkretno – svi relevantni podaci koji su potrebni za naplatu kod različitih subjekata su kvantifikovani (elektrovodovi, telefonska infrastruktura, vodoprivredni objekti, gasovod). Tokom 2019. godine, upravljač je nastavio da koristi „NaturaList“ bazu, besplatnu aplikaciju Google Play. Svi podaci se, nakon unosa, preuzimaju u formi tabele. Upravljač je kartirao Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ u smislu pokrovnosti invazivnim vrstama biljaka.

Nastavljeni su informatički radovi u okviru Geografsko – Informacionog Sistema (GIS). Nastavljeno je sa prikupljanjem i usklađivanjem potrebnih elemenata sistema (računari, karte, katastarski podaci i prateće informacije). Kroz saradnju sa Nacionalnim parkom „Kiškunšag“ čuvarska i stručna služba je dobila veliku podršku (u smislu aktivnosti na terenu i obuke u radu sa određenim programima). Aktivnosti su se realizovale iz sopstvenih sredstava.

Praćenje i unapređenje stanja

Revitalizacija

Na bazi evidentiranja zdravstvenog stanja pojedinačnih jedinki hrastova i drugih taksona koje ulaze u sastav ovog područja (dendrološka merenja, detekcija truleži debla, pojava entomoloških oštećenja) je pripremljen Program po kom se nastavilo sa aktivnostima orezivanja krošnji (grana), koje su dostupne bez angažovanja korpe.

Dendrohirurške mere su primenjene na sve jedinke hrastova i drugih taksona u zaštićenom području, kod kojih je postojala potreba. Nakon orezivanja, biomasa je odvežena van zaštićenog područja.

U skladu sa bioekološkom osnovom za sva stabla na području Spomenika prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“, koja je izrađena 2018. godine, nastavljena je izrada i sprovođenje preciznog programa revitalizacije, dinamike sprovođenja mera aktivne zaštite prirode, kao i prostornog (pejzažnog) uređenja ovog zaštićenog područja. Na osnovu bioekološke osnove, može jasno da se uoči da je zastupljenost invazivnih alohtonih vrsta izuzetno velika u odnosu na ukupan broj stabala. Aktivnosti na uklanjanju jedinki invazivnih vrsta su realizovane kroz Ugovor o pružanju usluge uklanjanja podrasta na Trgu Lasla Mađara na Paliću u okviru Programa upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za 2019. godinu (Ugovor broj: II-401-359/2019 od 07.05.2019. godine).

I tokom 2019. godine je evidentirano zdravstveno stanje hrastova. Za značajna oštećenja na pet stabala – dva stabla broj 11 i 15 u Ulici Bele Bartoka i 3 stabla broj 27, 28 i 31 u Ulici Petefi Šandora (stabla broj 11, 15 i 31 određena su za zamenu tokom izrade Studije zaštite 2011.godine) je obavljen stručni nadzor Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode (Izveštaj o stručnom nadzoru broj:03-3113/3 od 28.11.2018. godine), na bazi kog je upravljač potraživao i dobio Mišljenje ovog zavoda za postupanje u odnosu na ovih pet stabala stabla.

Praćenje stanja stabala starih hrastova lužnjaka i zaštićenog područja

U novembru je angažovana teleskopska korpa za orezivanje grana na visini i za uklanjanje devitalizovanih stabala hrasta lužnjaka sa rednim brojevima 11, 15, 27, 28

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem
Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za 2019. godinu

(Rešenje broj 03-2732/2 od 02.11.2018. godine). Navedena stabla nalazila su se u Ulicama Bele Bartoka i Petefi Šandora.

Stablo hrasta lužnjaka broj 31 se izvalilo septembru pošto je bilo u potpunosti devitalizovano što je bilo jasno vidljivo po habitusu a i po ostatku korena koji se video po izvaljivanju. To je bilo potpuno suvo stablo, sasušenog i odumrllog korena.

Početkom decembra je čuvarska služba kontrolisala rešenje o uslovima zaštite prirode za uklanjanje jedinki invazivnih invazivnih vrsta, revitalizaciju i uređivanje zaštićenog područja Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“. Sve aktivnosti su realizovane u skladu sa navedenim rešenjem o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj: 03 – 2732/2 od 02.11.2018. godine.

Realizacija Plana uklanjanja invazivnih vrsta, revitalizacije i uređenja SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“

Kako je Godišnjim programom predviđeno, urađen je Plan uklanjanja invazivnih vrsta, revitalizacije i uređenja SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ i poslat je na mišljenje Pokrajinskom zavodu za zaštitu prirode.

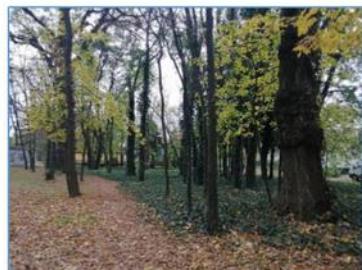
Pokrajinski zavod za zaštitu prirode izdao je Rešenje o uslovima zaštite prirode za izvođenje plana uklanjanja invazivnih vrsta, revitalizaciju i uređenje SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“, kao i za uklanjanje devitalizovanih stabala hrasta lužnjaka sa rednim brojevima 11, 15, 27, 28 i 31 (Rešenje broj 03-2732/2 od 02.11.2018. godine).

Još u toku decembra 2018. godine, započeto uklanjanje stabala invazivnih vrsta je nastavljeno u februaru 2019. godine. Najzastupljeniji je trnovac (*Gleditsia triacanthos*) sa 38% od ukupnog broja svih stabala na Trgu „Mađar Lasla“, te su se vadila stabla ove vrste.

Pre uklanja podrasta

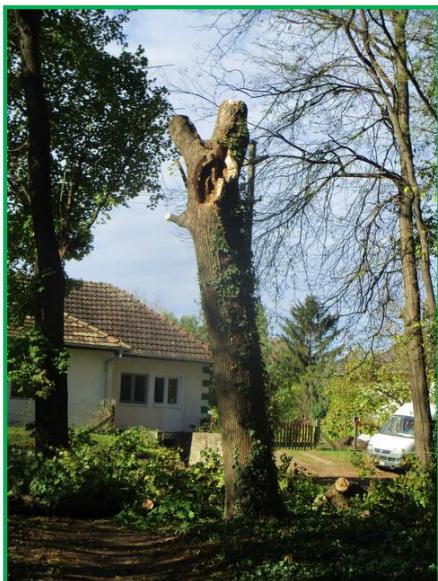
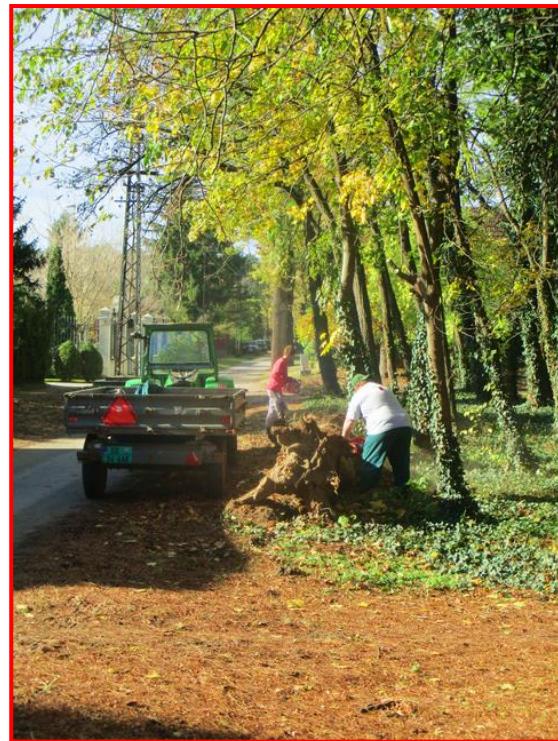

Posle uklonjenog podrasta

Na Trgu Mađar Lasla u toku oktobra 2019. godine, je u skladu sa Ugovorom broj II-401-359/2019 od 07.05.2019. godine uklonjen je podrast invazivnih vrsta prema Rešenju o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj 03-2732/2 od 02.11.2018.godine. Podrast invazivnih vrsta (američki koprivić – *Celtis occidentalis*, trnovac – *Gleditsia triacanthos*, bagrem – *Robinia pseudoacacia*) uklanja se košenjem i vađenjem sa korenom kao mera aktivne zaštite. Biljna masa (granje) se sakuplja na gomile i odvozi sa zaštićenog područja. Površina na kojoj je uklonjen podrast zauzima 4200m².

Početkom novembra je čuvarska služba kontrolisala rešenje o uslovima zaštite prirode za uklanjanje jedinki invazivnih invazivnih vrsta, revitalizaciju i uređivanje zaštićenog područja Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“. Sve aktivnosti su realizovane u skladu sa navedenim rešenjem o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj: 03 – 2732/2 od 02.11.2018. godine.

Stablo hrasta lužnjaka broj 31 – izvaljeno tokom septembra (stablo je bilo suvo, sasušenog i odumrlog korena)

U decembru 2019. godine sprovedene su mere aktivne zaštite prirode na uklanjanju podrasta invazivnih vrsta. Podrast na području SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ u najvećem broju čini javor mleč (*Acer platanoides*) a zatim invazivne vrste američki koprivić (*Celtis occidentalis*), trnovac (*Gleditsia triacanthos*) i bagrem (*Robinia pseudoacacia*). Podrast invazivnih vrsta je uklonjen početkom decembra prema Godišnjem programu upravljanja SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ (broj ugovora: II-401-318/2019 od

28.03.2019.) i prema Rešenju o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj 03-2732/2 od 02.11.2018.godine.

U periodu od sredine septembra, do kraja 2019. godine, u kontinuitetu su sanirane posledice velikog nevremena koje je u septembru pogodilo Suboticu i okolinu (Palić, Hajdukovo). Evidentirani su i sanirani lomovi grana, kao i potpune izvale drveća i na ovom zaštićenom području. U kontinuitetu su se uklanjala izvaljena stabla i grane, koje su izlomljene, ostale da vise na stablima.

4. Prioritetni zadaci naučnoistraživačkog i obrazovnog rada

Nastavljena je realizacija projekta sa Nacionalnim prakom „Kiškunšag“ iz Mađarske koji bi obrađivao rasprostranjenje i uslove staništa za vrstu – velika hrastova strižibuba (*Cerambyx cerdo*), ali projekat, ni ove godine, nije u potpunosti realizovan. I tokom 2019. godine se pratilo stanje, u skladu sa dinamikom praćenja stanja za poslednje tri godine. Kao i prošlih godina i tokom 2019. godine je čuvarska i stručna služba tokom obilaska terena u kontinuitetu radila na identifikovanju jedinki ove vrste (u bilo kom stadijumu), međutim, rezultati su i dalje negativni. Analizirala su se stabla, posećene grane, duplje i debla starih hrastova. Takođe, posmatrala se i strelja oko jedinki hrastova. Program, koji je trebalo da se realizuje tokom 2019. godine, u kome je predviđeno da će rekognosciranje terena obaviti i istraživači entomolozi, koji na drugim našim zaštićenim područjima rade monitoring i identifikaciju insekatskih grupa, nije realizovan.

Status zaštite vrste:

Direktiva o staništima EU - Annex II;

Direktiva o staništima EU - Annex IV;

Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa - Annex I;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogog zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 5/2010 i 47/2011) - Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva;

Fotografija 4. Hrastova stiržibuba (*Cerambyx cerdo*).

Pored gore navedenog, čuarska služba je evidentirala gnezda ptica i duplje slepih miševa na jedinkama hrastova.

Unazad nekoliko godina u periodu od polovine maja do polovine juna primećena je česta pojava insekata koji liče na stršljenove i izazivaju paniku. Insekte je sredinom juna identifikovala služba upravljača zaštićenih područja Park prirode „Palić“ i Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ u blizini trulih panjeva. U pitanju je vrsta mamutska osa (*Megascolia maculata maculata*). Iako ima zvučno ime i prilično je velika vrsta, ove ose u principu ne napadaju ljude. Ženke su veće (oko 6 cm) i imaju žutu glavu, dok su mužjaci nešto manji sa crnom glavom. Karakterišu ih žute mrlje na leđnoj strani trbuha (abdomena). Ova vrsta parazitira na larvama tvrdokrilaca, tj. ženka položi jaje u živu larvu tvrdokrilaca (*Oryctes nasicornis*). Odrasli se hrane nektarom, tako da su značajni oprasivači. Jedinke ove vrste su se na predmetnom lokalitetu zadržale do druge polovine jula meseca.

Upravljač je trakama obeležio lokaciju, budući da je u blizini dečije igralište i da se medijima širila panika. Lokacija je obeležena i edukativnom tablom na srpskom i mađarskom jeziku.

5. Planiranje, izgradnja i uređenje područja

Nastavljeno je i sa konsultacijama stručne službe sa predstavnicima Nacionalnog parka „Kiškunšag“ u vezi sa uređenjem Trga. Nastavljeno je sa prikupljanjem ideja u vezi sa postavljanjem info tabli i interaktivnih sadržaja. Za budućnost je na predmetnoj lokaciji planirana interaktivna radionica u prirodi za decu. Velika pogodnost za ovo zaštićeno područje je blizina osnovne škole. Takođe, za 2019. godinu je bilo planirano da se postavi izrađeni i pripremljeni „hotel za pčele“. Navedeni objekat nije postavljen, pošto se čeka da se uradi rekonstrukcija – uređenje predmetnog zaštićenog područja, tačnije, da se povade invazivne vrste i da se uradi ozelenjavanje.

6. Promocija vrednosti zaštićenog područja

Tokom 2019. godine je realizovana štampa promotivnog materijala za posetioce. U pitanju je štampa „Eko – turističke“ mape zaštićenih područja (dopunjeno i izmenjeno izdanje). Aktivnost je realizovana sredstvima Grada, u skladu sa Ugovorom. Pored navedenog, sredstvima grada je realizovana i nabavka majica kratkih rukava i štampe na majce, koje su deljene učesnicima međunarodnih volonterskih radnih kampova, kao i učesnicima drugih kampova tokom 2019. godine. Odabran je simbol čaplja kašikara (*Platalea leucorodia*). Sve majce su kratkih rukava i tirkizno plave boje.

Nastavila se saradnja sa lokalnim i regionalnim glasilima Ju eko TV, Pannon RTV, TV Vojvodina, www.subotica.info, Magyar Szó i svim zainteresovanim glasilima. Izrada video i audio materijala nije bilo. Aktivnosti su realizovane iz sopstvenih resursa.

Aktivnosti koje se odnose na promociju vrednosti zaštićenog područja su opisane u delu *Prezentacija prirodnih vrednosti područja*.

7. Saradnja

I tokom 2019. godine je realizovana kontinualna saradnja čuvarske i stručne službe sa korisnicima prostora (lokalno stanovništvo), kao i sa stručnom i čuvarskom službom Nacionalnog parka „Kiškunšag“. Navedeno je već da su predstavnici čuvarske i stručne službe odgovarali na pitanja postavljena na terenu od strane lokalnog stanovništva, korisnika prostora.

Javna rasprava na predlog Plana upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za period 2020 – 2024. godine je održana 18.12.2019. godine u prostorijama Mesne zajednice „Palić“, Ulica „Splitska aleja“ 1, na Paliću sa početkom u 12 časova. Nakod procedure koja je realizovana u skladu sa zakonom (Zakon o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS“, br. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – ispr. i 14/16 i 95/2018 – dr. zakon), Plan je dostavljen Gradonačelniku radi izdavanja saglasnosti.

8. Posebni poslovi i zadaci

Protivpožarna zaštita i požari

U periodima kada je povećana opasnost od požara – jesen i proleće, zbog potencijalnog paljenja lišća i tokom leta, zbog velikih vrućina, rad čuvarske službe je bio pojačan na osmatranju. Evidentirano je paljenje lišća, u navedenim periodima. Čuvarska služba je kontrolisala ove aktivnosti i zabranjivala nastavak.

9. Izvori finansiranja

Javno preduzeće „Palić-Ludaš“ je upravljač na pet zaštićenih područja u regionu Subotice, a jedno od njih je i SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“. Sektor zaštite prirode u Javnom preuzeću „Palić - Ludaš“ je organizovan u funkciji realizacije upravljanja zaštićenim područjima. Stručna služba je zadužena za planiranje, programiranje, praćenje stanja, izveštavanje i nadzor nad radom čuvarske službe. Čuvarska služba je obavljala poslove čuvanja i praćenja stanja. Delatnost Sektora zaštite prirode se sufinansira preko Fonda za životnu sredinu Grada Subotice. Sve aktivnosti su realizovane u skladu sa Ugovorom o sufinansiranju aktivnosti upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ u 2019. godini (Ugovor sa Gradom Subotica broj: II-401-318/2019 od 28.03.2019. godine).

Tabela prihoda i rashoda za zaštićeno područje Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za 2019. godinu

I	PRIHODI	
	Izvori prihoda	<i>Iznos u dinarima</i>
1.	Sredstva lokalne samouprave	1.113.985,00
	1.1. Grad Subotica – ugovor broj: II-401-318/2019 od 28.03.2019.	964.000,00
	1.2. Grad Subotica – ugovor broj: II-401-359/2019 od 07.05.2019.	149.985,00
	UKUPNO PRIHODI	1.113.985,00
II	RASHODI	
	Vrsta troškova	<i>Iznos u dinarima</i>
	A Čuvanje, održavanje i prezentacija zaštićenog područja	
	A.1. Čuvarska služba	151.988,23
	A.1.1. Bruto zarade čuvara	80.824,00
	A.1.2. Ostali troškovi čuvarske službe (gorivo)	71.164,23
	A.2. Održavanje	910.410,00
A.	A.2.1. Bruto zarade ostalog osoblja zaposlenog kod upravljača na poslovima upravljanja zaštićenim područjem i materijalni troškovi njihovog rada (izrada upravljačkih dokumenata, programa, projekata, saradnja sa lokalnim stanovništvom, institucijama i dr.)	260.722,00
	A.2.3. Iznajmljivanje teleskopske korpe za orezivanje stabala na velikoj visini	500.000,00
	A.2.4. Uklanjanje podrasta invazivnih biljnih vrsta – tarupiranje i košenje	149.688,00
B.	B.0. Upravljanje posetiocima	49.000,00
	B.4. Štampanje materijala namenjenog posetiocima	49.000,00
	UKUPNI RASHODI	1.111.398,23